

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.002.24.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Przyrodniczo–Humanistyczny ¹ w Siedlcach, 08-110 Siedlce, ul. S. Konarskiego 2.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Profesor UPH dr hab. Tamara Zacharuk– Rektor UPH. (dowód: akta kontroli str. 1)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Stefan Padzik specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/16/2018 z 11 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykorzystania przez Uniwersytet dotacji podmiotowych z budżetu państwa w 2017 r. na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników studiów stacjonarnych studiów doktoranckich, kształceniem kadr naukowych, utrzymaniem uczelni, a także na pomoc materialną dla studentów i doktorantów oraz stypendia i nagrody ministra. Kontrolę przeprowadzono przy uwzględnieniu kryteriów: celowości, rzetelności, legalności i gospodarności.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach jest akademicką uczelnią publiczną działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym³. Uniwersytet, w ramach posiadanych środków, prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych i o rachunkowości.

Plan rzeczowo-finansowy UPH na 2017 r. został zatwierdzony przez Senat Uczelni 24 maja 2017 r.⁴ i przekazany do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁵, w terminie określonym w art. 100 ust. 3 ustawy Psw. Ww. plan został sporządzony zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych⁶ i uwzględnił m.in. przyznane Uczelni dotacje z budżetu państwa z części 28 – Nauka i 38 – Szkolnictwo wyższe. W związku ze zwiększeniem dotacji w trakcie roku⁷, UPH dokonał 20 grudnia 2017 r. korekty planu rzeczowo-finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 6-22)

¹ Dalej: UPH lub Uczelnia.

² Dz.U. z 2017 r. poz.524.

³ Dz.U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm. Dalej: ustawa Psw.

⁴ Uchwała Senatu Uczelni nr 27/2017 z 24 maja 2017 r.

⁵ Dalej: MNiSW.

⁶ Dz.U. poz. 1533. Dalej: rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej.

⁷ MNiSW pismem z 4 grudnia 2017 r. poinformował o zwiększeniu dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów o 173,6 tys. zł (z 12 273,8 tys. zł do 12 447,4 tys. zł), a pismem z 1 grudnia 2017 r. o zwiększeniu dotacji podstawowej o 2 064,8 tys. zł, (z 58 173,2 tys. zł do 60 238,0 tys. zł).

W 2017 r. UPH otrzymał dotacje budżetowe z MNiSW i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁸ w kwocie ogółem 78 341,0 tys. zł (100% planu po zmianach), w tym: 74 606,0 tys. zł z części 38 – Szkolnictwo wyższe oraz 2 980,0 tys. zł z części 28 – Nauka. Dotacja w kwocie 74 606,0 tys. zł przeznaczona była na: działalność dydaktyczną – 60 724,8 tys. zł, dofinansowanie zadań projakościowych – 833,8 tys. zł, pomoc materialną dla studentów i doktorantów – 12 447,4 tys. zł oraz na realizację inwestycji pn. „Budowa wielofunkcyjnego parkingu przy ul. Prusa 12/14 w Siedlcach” – 600,0 tys. zł, natomiast dotacja w kwocie 2 980,0 tys. zł przeznaczona była na działalność statutową⁹. Dotacja z MRiRW w wysokości 755,0 tys. zł przeznaczona była na pokrycie kosztów badań podstawowych na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej.

(dowód: akta kontroli str. 212-213)

Na 1 stycznia 2017 r. bilans otwarcia dotacji niewykorzystanych w 2016 r. wynosił: 4 146,9 tys. zł¹⁰ (z części 38) i 1 619,1 tys. zł (z części 28). W 2017 r. (wg stanu na 15 lutego 2018 r.) UPH wykorzystał dotacje w kwocie ogółem 79 462,9 tys. zł, w tym: 75 967,2 tys. zł z części 38 – Szkolnictwo wyższe i 2 743,4 tys. zł z części 28 – Nauka, w kwocie 752,3 tys. zł środki z dotacji MRiRW na pokrycie kosztów badań podstawowych¹¹. Na 31 grudnia 2017 r. pozostały do wykorzystania w 2018 r.¹² dotacje z części 38 w kwocie 2 835,4 tys. zł, w tym: 114,3 tys. zł na działalność dydaktyczną¹³ i 2 721,1 tys. zł na pomoc materialną dla studentów i doktorantów¹⁴ i z części 28 w kwocie 1 855,6 tys. zł, w tym: 1 652,0 tys. zł dotacja podmiotowa i 235,4 tys. zł dotacja celowa.

(dowód: akta kontroli str. 87, 90, 212-213, 214)

Ponadto w 2017 r. Uczelnia otrzymała z budżetu państwa środki na wypłatę nagród przyznanych przez MNiSW na wypłatę stypendiów za wybitne osiągnięcia dla 7 studentów – 105 tys. zł oraz środki na działalność upowszechniającą naukę w kwocie 16,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 77, 79, 87-88)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹⁵ wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na działalność dydaktyczną i pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2017 r.

Powyższa ocena została sformułowana na podstawie zbadania wykorzystania dotacji w kwocie ogółem 1 319,6 tys. zł (1,7% kwoty dotacji z budżetu państwa otrzymanej w 2017 r.¹⁶), w tym na wypłatę wynagrodzeń nauczycielom akademickim (1 083,0 tys. zł) oraz bezzwrotną pomoc materialną dla studentów i doktorantów (236,6 tys. zł). Stwierdzono, że ww. środki zostały wykorzystane zgodnie z planem rzeczowo-finansowym Uczelni, w sposób celowy i gospodarny. Rozliczanie godzin

⁸ Dalej: MRiRW.

⁹ Z tego: 2 691,4 tys. zł – dotacja podmiotowa na utrzymanie potencjału badawczego i 288,6 tys. zł – dotacja celowa przeznaczona na prowadzenia badań naukowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców i uczestników studiów doktoranckich.

¹⁰ Na kwotę 4 146,9 tys. zł składają się środki z dotacji z 2016 r. – 4 104,2 tys. zł i odsetki od środków z dotacji w kwocie 42,7 tys. zł.

¹¹ Niewykorzystane środki w kwocie 2,7 tys. zł zostały zwrócone do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 29 stycznia 2018 r.

¹² Przeniesienie niewykorzystanych dotacji na 2017 r. na podstawie art. 98 ust 3 i art. 103 ust 7 ustawy Psw. oraz art. 19 ust 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2016 r. poz. 2045 ze zm.).

¹³ Na zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi w ramach kształcenia studentów studiów stacjonarnych.

¹⁴ Na kwotę 2 721,1 tys. zł składają się: 2 671,4 tys. zł środki pozostałe z 2017 r., 48,5 tys. zł odsetki od środków na rachunku naliczone w roku 2017r. i 1,2 tys. zł kwota zwróconego w 2017 r. stypendium.

¹⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

¹⁶ 78 341,0 tys. zł

ponadwymiarowych dokonywane było zgodnie z wewnętrznymi regulacjami¹⁷, a bezzwrotna pomoc materialna dla studentów i doktorantów przyznawana była w oparciu o ustalone w UPH kryteria¹⁸.

V. Wyniki kontroli

1. Dotacja na działalność dydaktyczną

Opis stanu
faktycznego

Uczelnia przekazała do MNiSW w wyznaczonym terminie¹⁹, dane dotyczące liczby nauczycieli akademickich i uczestników studiów doktoranckich, niezbędne do wyliczenia dotacji na działalność dydaktyczną²⁰ oraz dotyczące liczby studentów²¹. Ww. sprawozdania zostały przekazane do GUS z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017²².

(dowód: akta kontroli str. 91-112)

W 2017 r. nie zostały przyznane nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne albo za całokształt dorobku naukowego.

(dowód: akta kontroli str. 114)

W 2017 r. UPH wykorzystał dotacje na działalność dydaktyczną w kwocie 60 610,5 tys. zł, tj. 99,8 % planu po zmianach (60 728,8 tys. zł), w tym:

- 60 238,0 tys. zł na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni (w tym remonty),
- 24,8 tys. zł na zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi,
- 347,7 tys. zł na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesach kształcenia.

Nie zostały wykorzystane środki w kwocie 114,3 tys. zł na zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi w ramach kształcenia studentów studiów stacjonarnych i bilansem otwarcia przeniesiono je do wykorzystania w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 212)

Kwestor UPH wyjaśnił, że ww. dotacja zostanie wykorzystana w 2018 r. na zabezpieczenie środków na uruchamianie od roku akademickiego 2017/2018 kierunku studiów stacjonarnych I stopnia „Pielęgniarstwo” i związaną z tym potrzebę wyposażenia studentów tego kierunku m.in. w ubrania i inne środki niezbędne do realizacji procesu kształcenia; dotację na świadczenia zdrowotne dla studentów tego kierunku uczelnia wykorzysta dopiero w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str.215)

Prowadzona przez UPH ewidencja księgowa pozwalała na rozliczenie kosztów wg rodzajów działalności, z uwzględnieniem kosztów finansowanych z dotacji budżetu

¹⁷ Statut UPH w Siedlcach § 126 i § 128 oraz uchwała Senatu UPH Nr 25/2014 z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie określenia zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych.

¹⁸ Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom UPH, wprowadzony zarządzeniami Rektora: nr 80/2017 z 21 września 2017 r. i nr 102/2017 z 15 listopada 2017 r. zwany dalej: regulaminem przyznawania świadczeń pomocy materialnej studentom. Regulamin przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UPH, wprowadzony zarządzeniami Rektora: nr 81/2017 z 21 września 2017 r. i nr 97/2017 z 10 listopada 2017 r.

¹⁹ Przekazanie sprawozdania S-10 do 30 grudnia 2016 r., sprawozdania S-12 do 16 stycznia 2017 r., który przedłużono do 27 stycznia 2017 r.

²⁰ Wynikające ze sprawozdania S-12 o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich, doktorantach oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytutach naukowych i badawczych, według stanu na 31 grudnia 2016 r.

²¹ Na podstawie sprawozdania S-10 o studiach wyższych, wg stanu na 30 listopada 2016 r.

²² Dz.U. poz. 1426 ze zm.

państwa oraz przychodów własnych. Na odpowiednio wydzielonych kontach zespołu „5” ujmowano koszty podstawowych rodzajów działalności. Prowadzona ewidencja pozwalała na rozliczenie dotacji w podziale na poszczególne rodzaje kosztów bezpośrednich, które sfinansowano ze środków dotacji w kwocie 41 887,6 tys. zł (69,1%), kosztów pośrednich 18 690,0 tys. zł (30,8%) i usług wewnętrznych 32,9 tys. zł (0,1%). W kosztach bezpośrednich największy udział stanowiły wynagrodzenia ze stosunku pracy 33 431,9 tys. zł (79,8%) i narzuty na wynagrodzenia łącznie z kwotą ZFSS 7 106,4 tys. zł (17,0%), oraz inne koszty rodzajowe: 239,4 tys. zł (0,6%) bezosobowy fundusz płac, 567,7 tys. zł (1,3%) remonty budynków dydaktycznych, 238,6 tys. zł (0,5%) zużycie materiałów, 114,7 tys. zł (0,3%) stypendia dla doktorantów²³, 93,4 tys. zł (0,2%) usługi obce, 67,7 tys. zł (0,2%) sfinansowanie przewodów naukowych i 27,8 tys. zł (0,1%) pozostałe koszty. Największy udział kosztach pośrednich stanowiły koszty ogólnouczelniane 11 643,8 tys. zł (62,2%).

(dowód: akta kontroli str.218-234,237-241)

Wg stanu na 30 listopada 2017 r. liczba studentów UPH wynosiła ogółem 5 520, w tym: 3 547 studiujących stacjonarnie i 1 973 niestacjonarnie, co było zgodne z art.163 ust. 2 ustawy Psw. W okresie od 30 listopada do 31 grudnia 2017 r. liczba studentów na studiach stacjonarnych zmniejszyła się o 91, a na studiach niestacjonarnych o 29. Według stanu na 31 grudnia 2017 r. liczba doktorantów wynosiła 262 w tym: 255 studiujących stacjonarnie i 7 niestacjonarnie.

Zatrudnionych było ogółem 450 nauczycieli akademickich²⁴, w tym 17 cudzoziemców. Średnio na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 12 studentów. W roku akademickim 2017/2018, 430 nauczycieli akademickich zaliczonych było do minimum kadrowego, a proporcje liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów na poszczególnych kierunkach studiów mieściły się w granicach określonych w §14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów²⁵.

(dowód: akta kontroli str.123-124,128-177,197-210)

Według stanu na 30 listopada 2017 r. liczba studentów wnoszących opłaty za kształcenie na studiach stacjonarnych wynosiła 8, a na studiach niestacjonarnych 1 963. Na studiach doktoranckich nie było takich osób.

(dowód: akta kontroli str.125)

W roku akademickim 2017/2018 według stanu na 30 listopada 2017 r. liczba absolwentów po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego wynosiła 36, z tego na poszczególnych wydziałach: humanistyczny – 18, nauk ekonomicznych i prawnych – 7, nauk ścisłych – 9 i przyrodniczym – 2.

(dowód: akta kontroli str. 126)

Według stanu na 30 listopada 2017 r. przyznano łącznie 2 049 tytułów zawodowych w tym: tytuł licencjata – 888 osobom, tytuł inżyniera – 215, a magistra – 946 osobom. W 2017 r. według stanu na 30 listopada 2017 r. tytuł doktora nadano 14 osobom.

(dowód: akta kontroli str.127,179)

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych na uczelni w wynosiła 450, w tym 417, dla których uczelnia ta była podstawowym

²³ Stypendia doktoranckie, o których mowa w art.200 ustawy Psw.

²⁴ W tym dla 417 osób UPH stanowił podstawowe miejsce pracy.

²⁵ Dz. U. poz. 1596.

miejszem pracy. Przeciętna liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia była podstawowym miejscem pracy w 2017 r. wynosiła 442.

(dowód: akta kontroli str. 435,438)

Szczegółowym badaniem objęto kwalifikacje 43 (10%) nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego. Wszystkie te osoby były zatrudnione w UPH przed rozpoczęciem pierwszego semestru studiów roku akademickiego w pełnym wymiarze czasu pracy, a wymiar zajęć dydaktycznych ustalono zgodnie § 10 ust 1 i 2 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów. Do 30 czerwca 2017 r. nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o zaliczeniu ich do minimum kadrowego określonego kierunku studiów, zgodnie z art. 112a ust 3 ustawy Psw. Nauczyciele akademicy spełniali wymagania, o których mowa, w § 11 ust 1 przywołanego rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.129-177,178)

W 2017 r. Uczelnia pobierała opłaty za świadczone usługi edukacyjne związane m.in. z powtarzaniem zajęć na studiach stacjonarnych, z powodu niezadowolających wyników w nauce oraz kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych, które wyniosły odpowiednio: 235,7 tys. zł i 6 511,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.430-433)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników akademickich w 2017 r. w poszczególnych grupach pracowniczych wynosiło: 7 047,01 zł dla pracowników naukowo-dydaktycznych, 5 379,57 zł – dydaktycznych. Natomiast przeciętne wynagrodzenie według stanowisk przedstawiało się następująco: profesorów – 8 806,02 zł; docentów, adiunktów i starszych wykładowców – 5 768,17 zł; asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów – 3 804,43 zł, pracowników niebędących nauczycielami akademickimi²⁶ – 3 828,29 zł.

(dowód: akta kontroli str.180,181)

Zakresy obowiązków nauczycieli akademickich oraz zasady ich ustalania określono uchwałą Senatu Uczelni²⁷, a pensum oraz zasady rozliczania godzin dydaktycznych w §§ 126 i 127 Statutu UPH²⁸. Roczny wymiar godzin dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk został ustalony zgodnie art. 130 ust. 3 ustawy Psw. Ponadto Rektor ustalił wysokość stawek za zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych²⁹. Określone przez Senat Uczelni zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich uwzględniały stopień zaangażowania pracowników naukowo-dydaktycznych³⁰ w realizację ważnych zadań lub realizowania projektów badawczych. W roku akademickim 2017/2018 Rektor UPH obniżył wymiar zajęć dydaktycznych 23 pracownikom naukowo-dydaktycznym ze względu na ich zaangażowanie w realizację zadań badawczych.

(dowód: akta kontroli str. 182, 184-194,196)

Analiza 20 umów o pracę pracowników naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych³¹ zatrudnionych na stanowiskach adiunktów, asystentów, wykładowców i profesorów (którym w roku akademickim 2017/2018 wypłacono wynagrodzenia w łącznej kwocie 1 083,0 tys. zł) wykazała, że wymiar pensum dydaktycznego wynikający ze stosunku pracy odpowiadał liczbie godzin ustalonych

²⁶ W tej grupie pracowników ujęto bibliotekarzy i pracowników dokumentacji i informacji naukowej, niezaliczanych do grupy nauczycieli akademickich.

²⁷ Uchwała Senatu UPH nr 25/2014 z 28 maja 2014 r.

²⁸ Uchwała nr 32 /2015 Senatu UPH z 27 maja 2015 r.

²⁹ Zarządzenie Nr 20/2005 Rektora Akademii Podlaskiej z 23 maja 2005 r. w sprawie stawek wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, zmienione zarządzeniem Rektora UPH w Siedlcach nr 96/2017 z dnia 9 listopada 2017 w sprawie

³⁰ Zarządzenie Rektora UPH nr 34/2015 z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustalenia zasad oraz trybu obniżania rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych nauczycielom akademickim kierującymi projektami badawczymi lub rozwojowymi, finansowanymi ze środków zewnętrznych.

³¹ 17 spraw dotyczących pracowników naukowo-dydaktycznych i 3 sprawy dotyczące pracowników dydaktycznych.

przez Senat dla poszczególnych stanowisk. Ewidencja i rozliczanie zajęć dydaktycznych prowadzone było w UPH na podstawie sprawozdań z wykonania zajęć dydaktycznych, przekazywanych przez kierowników poszczególnych wydziałów. W roku akademickim 2017/2018 liczba godzin ponadwymiarowych w jednym przypadku przekraczała ustalone przez Rektora 150% wymiaru w stosunku do obowiązującego pensum, a w sześciu przypadkach przekraczała 125% wymiaru w stosunku do obowiązującego pensum. Przekroczenie liczby godzin dydaktycznych w powyższych przypadkach zostało zaakceptowane przez nauczycieli akademickich poprzez złożenie ich podpisów na kartach indywidualnych obciążeń dydaktycznych, zgodnie z zapisami § 128 ust.2 Statutu Uczelni. Wyliczenie wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe dokonywane było w oparciu o zrealizowane godziny dydaktyczne ujęte w sprawozdaniach z wykonania zajęć dydaktycznych.

(dowód: akta kontroli str. 86, 197-211, 277-278)

W latach 2015-2017 przychody UPH z podstawowej działalności operacyjnej wzrosły z 78 177,3 tys. zł w 2015 r. do 79 536,1 tys. zł w 2017 r., przychody ogółem z działalności dydaktycznej zwiększyły się odpowiednio: z 74 946,2 tys. zł do 74 964,5 tys. zł, a przychody ogółem z działalności badawczej wzrosły z 3 202,5 tys. zł do 4 522,6 tys. zł. Udział dotacji z budżetu państwa w przychodach ogółem z działalności dydaktycznej wynosił odpowiednio: 62 742,3 tys. zł (83,7%) i 61 444,3 tys. zł (82,0%), natomiast dotacje na finansowanie działalności statutowej w przychodach ogółem z działalności badawczej stanowiły odpowiednio: 2 526,2 tys. zł (78,9%) i 2 711,7 tys. zł (60,3%).

Ww. okresie nastąpił spadek kosztów podstawowej działalności operacyjnej z 81 869,2 tys. zł do 80 683,8 tys. zł, w tym koszty działalności dydaktycznej finansowane z dotacji z budżetu państwa stanowiły odpowiednio: 62 742,3 tys. zł (76,6%) i 61 444,3 tys. zł (76,2%), a koszty działalności badawczej finansowane z dotacji budżetu państwa odpowiednio: 2 526,2 tys. zł (3,1%) i 3 495,7 tys. zł (4,3%).

W 2017 r. koszty kształcenia na studiach stacjonarnych wyniosły 59 435,9 tys. zł, niestacjonarnych 6 524,3 tys. zł, podyplomowych 740,2 tys. zł, a na studiach doktoranckich 3 095,2 tys. zł. W latach 2015-2017 Uczelnia osiągnęła wynik brutto odpowiednio: (+) 131,8 tys. zł, (-) 1 300,6 tys. zł i (+) 159,2 tys. zł³².

(dowód: akta kontroli str.216-217,235,282)

Kwestor UPH wyjaśnił, że na spadek przychodów zasadniczy wpływ miały niższe o 2 005,1 tys. zł tj. o 3,2% dotacje z budżetu państwa w 2016 r. w stosunku do roku poprzedniego oraz mniejsze o 1 064,6 tys. zł tj. o 11,7% opłaty za świadczone usługi edukacyjne, to nawet przy bardzo racjonalnym i oszczędnym gospodarowaniu środkami znacznie zmniejszył się wynik brutto i wykazuje stratę 1 306,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 439)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wykorzystania dotacji dydaktycznej nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Dotacja na pomoc materialną dla studentów i doktorantów

Opis stanu
faktycznego

UPH przekazał do MNiSW informacje na temat pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w 2016 r., zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych oraz jednostek naukowych na

³² Kwotę 231,9 tys. zł ustalono wg stanu na 31 stycznia 2018 r.

pomoc materialną dla studentów i doktorantów³³. Przekazane dane były zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań: S-10 wg stanu na 30 listopada 2016 r. i S-11 za 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 95-122)

W 2017 r. UPH otrzymał dotacje na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów w kwocie 12 447,4 tys. zł (100% planu po zmianach). Rektor Uczelni, stosownie do postanowień art. 174 ust. 2 ustawy Psw, dokonał w porozumieniu z organami samorządu studenckiego i doktorantów, podziału ww. dotacji. Przychody z dotacji na ww. zadania zostały zaplanowane w kwocie ogółem 16 594,3 tys. zł, w tym: dotacja z 2017 r. – 12 447,4 tys. zł i środki pozostałe z 2016 r. – 4 146,9 tys. zł (w tym odsetki za 2016 r. – 42,7 tys. zł).

Ww. środki zaplanowano na:

- stypendia i zapomogi dla studentów i doktorantów – 12 732,0 tys. zł (76,7%);
- remonty domów studenckich – 1 889,4 tys. zł (11,4%);
- koszty zadań związanych z przyznawaniem i wypłatą świadczeń – 24,5 tys. zł (0,1%),
- rezerwa, środki do wykorzystania w 2018 r – 1 948,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 17, 87, 89, 212-213)

W 2017 r. UPH wykorzystał dotacje na pomoc materialną w kwocie 13 922,9 tys. zł (84,5% planu), w tym na wypłatę świadczeń – 12 685,6 tys. zł, koszty zadań związanych z ich wypłatą – 24,5 tys. zł oraz remonty domów studenckich³⁴ – 1 212,8 tys. zł. Niewykorzystane środki w kwocie 2 721,1 tys. zł³⁵ zostały przeniesione do wykorzystania w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 87, 89, 236, 241)

W 2017 r. z bezzwrotnej pomocy materialnej korzystało ogółem 2 057 osób (1 948 studentów i 109 doktorantów), którym wypłacono świadczenia w kwocie ogółem, 12 685,6 tys. zł³⁶, w tym:

- 1 296 studentów oraz 33 doktorantów otrzymało stypendium socjalne, na które wydatkowano: 7 427,90 tys. zł i 201,6 tys. zł,
- 135 studentów i 11 doktorantów otrzymało stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, na które wydatkowano: 344,4 tys. zł i 18,2 tys. zł,
- 507 studentów i 62 doktorantów otrzymało stypendium rektora dla najlepszych studentów, na które wydatkowano: 4 184,4 tys. zł i 499,7 tys. zł,
- 10 studentów i 3 doktorantów otrzymało zapomogi, na które wydatkowano: 6,9 tys. zł i 2,5 tys. zł.

Z kwoty 11 619,2 tys. zł ogółem na stypendia: socjalne i rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogi, wydatki na stypendia rektora dla najlepszych studentów stanowiły 36,0% (4 184,4 tys. zł) i nie przekraczały 60% środków przeznaczonych łącznie na stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi.

Liczba przyznanych stypendiów rektora dla najlepszych studentów na poszczególnych kierunkach nie przekraczała 10% liczby studentów na danym kierunku studiów, stosownie do postanowień art. 174 ust. 4 ustawy Psw.

(dowód: akta kontroli str. 87, 284-289, 441-442, 444-447)

Szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom i doktorantom określono w regulaminach, a ich wysokość ustalana była

³³ Dz.U. z 2017 r. poz. 226.

³⁴ Remonty dotyczyły domów studenckich: DS. Nr 1 – 1 062,6 tys. zł, DS. Nr 2 – 144,5 tys. zł, DS. Nr 3 – 5,7 tys. zł.

³⁵ Na kwotę 2 721,1 tys. zł składają się: niewykorzystane środki z 2017 r. – 2 671,4 tys. zł i stypendia zwrócone przez studentów w 2017 r. – 1,2 tys. zł oraz odsetki od środków na rachunku dotacji 48,5 tys. zł.

³⁶ 11 963,6 tys. zł dla studentów i 722,0 tys. zł dla doktorantów.

przez Rektora Uczelni, na każdy rok akademicki, w uzgodnieniu z samorządami studenckim i doktorantów. Zgodnie z art. 177 ust. 1 ustawy Psw, Rektor powołał Odwoławczą Komisję Stypendialną³⁷ na rok akademicki 2016/2017 i 2017/2018. Uprawnienia do rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji w sprawie pomocy materialnej posiadały Wydziałowe Komisje Stypendialne, w których, stosownie do wymogów określonych w art. 177 ust. 3 ustawy Psw, większość stanowili studenci. Na podstawie wniosków złożonych przez samorzady studentów i doktorantów Rektor Uczelni i dziekani wydziałów przekazali uprawnienia w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, specjalnego, zapomóg oraz stypendium Rektora dla najlepszych studentów i doktorantów odpowiednio Odwoławczej Komisji Stypendialnej, Odwoławczej Doktoranckiej Komisji Stypendialnej i wydziałowym komisjom stypendialnym stosownie do art.175 ust.4 ustawy Psw.

(dowód: akta kontroli str. 291-307)

Analiza 124 spraw dotyczących przyznania pomocy materialnej studentom i doktorantom w łącznej kwocie ogółem 236,4 tys. zł wykazała, że wszystkie wnioski rozpatrzone zostały przez komisje stypendialne w oparciu o obowiązujące regulaminy i zarządzenia. Do wniosków dołączono wszystkie wymagane dokumenty³⁸, a przyznane świadczenia odpowiadały kwotom ustalonym dla poszczególnych form pomocy w danym roku akademickim. W przypadku studentów pobierających stypendium socjalne oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów, łączna miesięczna wartość świadczeń nie przekraczała 90% miesięcznego najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich³⁹, zgodnie z art. 184 ust. 6 ustawy Psw. Stypendia: socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz rektora dla najlepszych studentów, zostały przyznane w danym roku akademickim na okres 9 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str.365-413, 415-429, 440)

Rektor Uczelni, stosownie do postanowień rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r.: w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawanych studentom⁴⁰ oraz w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawanych doktorantom⁴¹, w terminie do 15 października 2017 r. przekazał do MNiSW wnioski o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2016/2017 dla 35 studentów i jednego doktoranta. Uczelnia otrzymała środki w kwocie ogółem 105,0 tys. zł na wypłatę ww. stypendiów dla 7 studentów w kwocie po 15,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 88, 279-281)

Ustalone
nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki, dotyczącej wykorzystania dotacji na bezzwrotną pomoc materialną nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

³⁷ Rektor Uczelni przekazał Odwoławczej Komisji Stypendialnej uprawnienia do rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji dotyczących: stypendiów socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych, zapomóg oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów.

³⁸ Np. w przypadku stypendium socjalnego dołączono m.in. dokumenty pozwalające na ustalenie wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta, a do wniosków o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych - orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

³⁹ Miesięczna minimalna stawka wynagrodzenia zasadniczego dla asystenta od 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. wynosiła 2 450 zł – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za prace i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz.U. poz. 1571 ze zm.).

⁴⁰ Dz.U. poz. 1050.

⁴¹ Dz.U. poz. 1051.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, lutego 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Stefan Padzik
specjalista k. p.